

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. Pavli Segneri E Societate Jesu, Qvadräginta
Sermones**

Segneri, Paolo

Antverpiae, 1695

Sermo XXXII. Die Iovis post Dominicam Passionis. Qui cum Maria
Magdalena à peccato vult resurgere, animatur hac maximi momenti
veritate, nullum, quantumvis gravissimum peccatorem esse, qui, si modò

...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-52734](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-52734)

Det amore sustinere; hæc enim tota vis excusationis est. O Peccatores Christiani! quid dicitis? an hanc excusationem probatis? Creditisne illam vobis patrocinari & prodesse? Eia liberè igitur, & in faciem Christo dicite: si pro alio sustinere necesse foret, quod tui amore tolerandum est, non foret id usque adeo difficile, sed potius jucundum, genio gratum, inclinationi conforme, vocati- que posset, *dulce-amarum*. Sed pro te, ô Christe, hæc pati, insuave, acerbum & penitus amarum est. O Dedecus! ô ignominiam! an hæc in faciem Christi dicere non erubescitis? quasi verò ille, qui hic sub velo Eucharistico latet, vos minimè audiret? Hęc- cine est reverentia effuso illius sanguini, hæc gratitudo faucijs illius

membris debita? dicere, pro Deo pati, dulce non esse? Ah nimium quantum patet, vos nunquam gustasse, quam suavis sit Dominus! quòd si huic excusationi ultrà confidere placet, eia vite deinceps, uti lubet, & libet; me enim pudet, eã porro confutare: si verò agnoscitis, eam esse vobis probrosam, ac Deo ipsi ignominiosam; quam ergo aliam excogitabitis, quò vos convertetis, quid respondebitis? Fatemini igitur vos esse convictos, neque aliud à nobis, qui peccatores sumus, opportunius consilium arripi posse, quam ut ex hoc momento in seriam vitæ, & morum emendationem incumbamus, ut imminet jam nobis æternum interitum evadamus; in quem si quocasu precipitabimur, verè nobis exprobrari fatebimur: *perditio tua Israël.*

SERMO TRIGESIMUS

SECUNDVS.

DIE JOVIS POST DOMINICAM PASSIONIS.

Dixit autem ad illam: remittuntur tibi peccata tua, vade in pace. Luc. 7.

Fortunatam Magdalenam! quæ Dominum, tam amabilem & benignum offendit, ut unicâ animi demissione placari, & paucarum lachry-

marum pretio conciliari se patiatur: an enim, si Pharisæum, in cuius domo, hæc gesta sunt, offendisset, tam facilem ab illo veniam obtenturam fuisse existimatis? poterat enim verò missella, odorum fragrantia instrata, & in lacrymas soluta flere, quantum libe-

Ecc 2 bat;

bat; Phariseus sanè, si eam, nec legatione præmissa, nec accessus, veniã obtentã, improvisò ingredientem vidisset, cum furore ac fastu exclamãssset: quæ hæc tua impudentia est, fæmina scelerata! quã fronte huc irruis, in verecunda! an domus hæc prostibulũ aut lupanar tibi videtur, quod tui similibus pateat? tãne huc ingredi in hunc te confessum ingerere, & hominum honoratissimorum conspectum subire? Facesse hinc impudentissima, teque apage quanto cyus, ne sordium tuarum fætoze auram corrupas, cui medendo, alio quàm balsamo, & odoribus opus est. Tuas tibi habe lachrymas, ad iussa faciles, quibus non unum duntaxat amatorem decepisti. Quid? ergo tuis fidem dare blanditijs? tuis suspirijs credere? hinc te aufer ocyus, ab hisce liminibus imposterum abstine, certa me ne quidem alloquium tuum, ne dum osculum, unquam admissurum. Hoc nĩ fallor, responsum à Pharisæo Magdalena obtinisset, si ad illum placandum accurrisset, ut acutè D. Augustinus observavit: *si ad illum, Pharisæi pedes accessisset, dicturum erat: recede à me.* Sanè Pharisæus, uti sacra nos pagina docet, tametsi nec verbulo irritatus, ex eo solum quòd cerneret illam humanitatem, qua Christus pænitentem excepit, ingens scandalum accepit, nec alium Christi excusandi modum invenit, quàm arguendo ipsum ignorantia: *hic si esset Propheta, sciret utique, quæ & qualis est mulier, quæ tangit eum;* Christus tamen insuper ha-

bito fastidioso hoc Pharisæi murmur pro congenita sibi benignitate cum quanto amore excepit? quanta efficacità defendit? quanta facilitate solvit? nullã in culpatoze expiationem vel minimã pænã infligã. Nec hoc contentus, illam ad tam singularis amicitia, & necessitudinis gradum evexit, ut si solam D. E. I. MARIAM excepisset, chariorem interis fæminam Christus non haberet, peccatrice Magdalenã. Hæc innotãta Christi clementia me cogit, ut hodie ab omni rigore abstineam, totumque hunc sermonem in improperis probrum, demulcendis peccatoribus impendam. Bonã ergo pace & veniã illorum miserabilium, qui obdurnati in malo parati sunt in divina Bonitatis despectum æternum perire, nolo eorum causæ inutilem hodie operam addicere; potius animos ad dam ijs, qui sincero corde profitentur, quòd libenter velint se totum D. E. O. dedere, illum desideret, illum æstiment, illum suspirent, sed quòd nimis magnos peccatores se agnoscant, indè diffidant, posse se ad sanctitatem pertingere. Verum ne desperent illi, ne turbentur, vacuus tantum mihi aures, animos attentos præbeant, ego enim demonstrabo, non minus in eorum potestate esse, quàm cuiusvis alterius ipsis longe melioris.

II. Ne verò suspicemini, animi mihi esse dicendi de rebus minimè profectis, verum de ijs solum, quæ in Luce, & speculatione consistunt; potius persuasissimum habitote, me probandum assumptum.

Hom. 23. ex. 50.

assumpsisse, vos ipsissimos, qui hic
 præsentes estis, tametsi lascivis fortal-
 sis amoribus irretitos, aut odorum
 rancore lividos, aut fuso sanguine re-
 cens contaminatos, aut fastu tumidos,
 aut avaritia vitæ, aut ambitione agi-
 tatos, aut sensuum illecebris absorptos,
 vos ipsissimos, inquam, si modò non
 deficiat voluntas, veniam non solum
 noxarum omnium citò consequi pos-
 se, verum etiam in hisce terris ad tan-
 tum divinæ gratiæ amplitudinem, &
 in cæli gloria ad tantæ dignitatis ex-
 cellentiam posse pertingere, ut mini-
 mè ijs invidere necesse sit, qui minùs
 vobis impij fuere: Hic tamen ab erro-
 re vobis cavete: nec enim ego dixerim
 ad id eminentiæ vos virium vestrarum
 adminiculo, aut arbitrij, & naturæ
 operâ evehi posse, miseros vos, si hac
 solâ basi spe: vestræ inniterentur,
 æternùm sanè de vobis esset concla-
 matum: quippe non solum ad tantæ
 sanctitatis fastigium, quod vobis
 ostendo, eluctari non possētis, sed ne
 quidem è victorum barathro, cni in-
 meris jacetis, exurgere. Verùm ani-
 mos sumite peccatores dilectissimi,
 nec enim ad tanti operis executionem
 vos soli estis, sed Deus vobiscum, vos-
 que Deo juncti, quid autem vobis
 promittere non poteritis, omnipoten-
 tis brachio roborati? *Quod per naturam
 est impossibile, per gratiam Dei non
 solum possibile, sed & facile fit,* Bernar-
 do teste, qui id expertus est. Dicite,
 Auditores, si quis Prophetico spiritu
 afflatus, Matiam Ægyptiacam, tunc
 temporis accessisset, cum vanitati &
 illecebris dedita, Idolum amantium,

Alexandriæ prostraret, ipsamque his
 verbis fuisset allocutus: *Ausculata fæ-
 mina, veniet tempus quo non solum
 delicijs omnibus, & voluptatibus
 sponte tuâ valedices, sed intra silvarum
 horridos conclusa recessus, hanc,
 quam modò dicam, vitam vives, Qua-
 draginta septem annorum spatio vivi
 hominis vultum non videbis, verùm
 lupis, & ursis, leonibus, & tigribus
 circumdata, minimè tamen invidebis
 illecebrojis juvenibus, quorum mo-
 dò consortio frueris. Tres solum
 panes tecum in solitudinem portabis,
 illosque duros, & mucidos, his famem
 franges sedecim annorum interscape-
 dine. Illis absumptis camporum her-
 bis & radicibus, instar feræ pascaris,
 aquâ palustri restingues sitim, usque
 dum ed pertinges, ut omni, quo mor-
 talium vita sustentari potest, cibo ab-
 stineas. Inde omni tecto destituta ac-
 lare, omni que veste, quâ operiaris, su-
 stinebis jam tremens, noctes brumali
 frigore congelatas, jam ardens dies
 æstivis caloribus urentes. Heu infel-
 lices oculi tui! adeo eris in illos cru-
 delis, ut unius etiam horæ quietem
 illis concessura non sis, nisi jam hac
 conditione, ut planctu & matutino &
 vespertino omnem præsentem tuam
 stultitiam deplorent, hic ipse verò
 sopor intercisus, qualis erit? ille nimi-
 rum, quem sperare potes vel extensa
 super asperas rupes, aut virgulta spi-
 nis exaspera. Saxis præcordia, pug-
 nis ora contundes, ac in delicijs nu-
 merabis, dorsum aut tribulis, aut fla-
 gris dilaniare. Hoc ego tibi annun-
 tio, & hoc Tu, mihi crede, facies.*

Dicite, vos oro, & obtestor, Auditores, si quisquam in hunc modum peccatrici locutus esset, fidem penes dissolutam moribus juvenulam invenisset? an non risu & sibilis, id persuadere volentem excepisset? Quid Ego intra solitudinis antra, & Silvarum spelæa concludi? quæ absentibus vel modicum temporis amatoribus, animis linquor, & concido? ego tanta sustinere tormenta? quæ aciculæ puncturam lethalem judico? ego cibo, potu, somno abstinere? ego loquelâ & risu carere, tantis annorum intervallis? Vah nugæ! hoc enim verò adynaton est, & fieri nequit!

Job. 6. 12. *Nec fortitudo lapidum fortitudo mea, nec caro mea aenea est.* Mortem potius, quam vitam talem eligam. Et tamen certissimum est, Auditores, hanc elegisse, ac divinâ adminiculante gratiâ non tantum non impossibilem visam, aut laboriosam, verum jucundam & facilem, ut proprii oris oraculo Abbati Zosimo asseveravit, cui morti vicina animum aperuit, & sermone cum Jobo quoque commutato palam confessâ est: *hac mihi sit consolatio, ut affligens me dolore non pareat.* Quid ergo vos mihi objicere non esse vos ad excelsissimam sanctitatem comparandam habiles? Erratis enim verò, erratis: quâ de causa? dicam. In hoc enim præsentî statu peccatorum sanum judicium ferre non potestis de eo, quod eritis in statu robustæ virtutis ac perfectionis. Verum, quid interest? Etiam æger ea sibi possibilia non existimat, quæ sunt propria sanis, uti cursus, saltus, luctæ,

pugilum palestræ, equorum agilitates; & tamen omnia hæc potest inus? *Non potes me sequi modo.* In quondam Christus Petro, imbelli etiamnum ac debili, *non potes me sequi modo*, quid ponè subjunxit? *sequeris autem postea*, quod Augustinus interprete, idem erat, ac dicere: *tu sanus, & sequeris me.* Alius certè eorum status erit, mens alia, aliud robur, quando in corde vestro divinarum consolationum torrentes intundantur, quando non obscurè, ut in præsentium, verum clarè mortalium bonorum caduca vanitas, & æternorum stabilis constantia apprehendantur, quando dæmones tentationibus suis impetere vos non audebunt; quando divinæ mentes tutelâ suâ vos fortibunt; quando cælum totum in vestri favorem se superfundet, verbo, quando Deo servire vobis tam amaranum erit, & facile, ac si à natura foret congenitum.

III. Quis vestrum non obstupescit? Si capreolum per ardua montium tantâ levitate currentem aspiciat? ut nec arenæ quidem vestigium imprimat? perdicem tantâ celeritate volantem, ut nec sagitta arcu excussa illam assequatur? Prima fronte cavis videbitur animantia illa, in fine sui motûs necessariò debere & sudore disfluere & lassitudine deficere, quasi post immanem laborem exanillatum; & tamen nihil tale experientur? est enim utriusque genio summe conformis, & velox eurus capreae & perdicis pernix volatus: quis nostrum non brevi contabesceret? si in sub-

tetranea specu commorandum esset ? & tamen talpa ibidem tanquam in domo sibi conaturali pinguescit ? quis non suffocaretur, si sub undis habitare deberet ? & tamen ibi in loco suo proprio piscis salit, & vivit ? quis non redigendum se in cineres arbitraretur ? si in medijs sibi flammis morandum esse videret ? & tamen ibi Salamandra vivit intacta & læta ? Ita nemo sanè affligitur, sed gaudet potius, si Philosopho fides est, operatione sibi naturali : *Quodcumque secundum naturam fit, jucundum est.* Si ergo & vos tandem, in eum statum redigere mini, ubi & lachrymæ & pœnitentiæ opera, & orationes sacræ secundum naturam fierent, an non hæc & possibilia & simul suavia acciderent ? Ita omnino. Jam verò sciatis veluti, longè majus esse adminiculum, quod divina vobis gratia subministrabit. Si enim vires illas, quæ à natura solum proveniunt, metiamini, illas tam debiles, tamque limitatas deprehenderis, ut ipso exercitio, & temporis morâ languescant, quemadmodum & perdix longa volatu, & caprea diutino cursu fatigatur. Aliter acciderit gratiæ divinæ, hæc enim non solum nullo exercitio lassatur, juxta id, quod de justis Isaias asseruit : *current, & non laborabunt, ambulabunt, & non deficiunt.* Verùm etiam vigorem identidem & incrementa sumit, adeo quidem, ut tanto majorem in divini seruitij semita facilitatem experiatur homo, quanto magis in eodem stadio decurrit, & fatigatur : quin id potius, quod Divus Ambrosius affirmat,

considerate. Ait ille, justum nunquam eò pertingere, ut difficilius illi vitium accidat, quàm virtus : *Ita In Apol. facilius redditur in progressu virtus, ut difficilius fit, malè agere, quàm bene.* Gravius ei accidit ab oratione desistere, quàm eidem multis horis vacare, difficilius pœnitentiæ opera dimittere, quàm illa etiam magno cum rigore usurpare ? In cujus rei testimonium appositè hic adducitur id, quod in Patriarcha Abraham nonnulli contemplantur. Ad hoc enim, ut ad filium sacrificandum, citus & alacer sese accingeret, non requirebatur aliud, quàm nutus Dei unicus isque levissimus : *Dixit DEUS, Abraham, Abraham.* Ut autem à sacrificio desisteret, clamorem Deus addere debebat & clamorem fortissimum : *clamavit Abraham, Abraham.* Usque adeo verum est, ajunt, plus operis requiri, ad justum à bono abstrahendum, quàm ad id extimulandum. Cur ergo vobismetipsis diffiditis ? ad excelsum sanctitatis gradum posse pertingere ? ad quem tamen non naturæ debilis & languentis viribus, sed vigore gratiæ robustæ & nunquam delassandæ estis deducendi ? Ascendendum vobis enim vero est cum Elia, ad montis Oreb inaccessibleis verticem, sed in illius cibi solidissimi virtute, qui intimis venarum vestrarum meatibus vires, & robur infundet. Omnino vobis cum Elisæo Jordanis rapidissimi alveus trajiciendus est, sed illius venerandi nominis adminiculo, quod in medio gurgitum, vorticumque vas dum aperiet. Scala sublimis, & præ-

Gen. 22.
1. & v.
11.

ceps scandenda est, illique non ab-
similis, qualem Jacobus Patriarcha vi-
dit, nil tamen vobis timendum, Deo
ipso manum porrigente, scalamque
sustinente, ut vos à casus periculo

Gen. 28. immunes conservat: *Dominus innixus*

13.

scale An ullum Sanctorum viri-
bus, & virtute propria, ad singula-
rem virtutis gradum erectum esse
putatis? minime certè, si Davidi cre-

Pf. 43.4. *dimus: Brachium eorum non salvavit*

13.

eos. Erant sane eadem nobiscum
naturæ debilitate infecti, eodem luto
formati, eadem carnis farinâ com-
pacti, sola DEI gratia fortes effecit:

Pf. 107. *dextera Domini fecit virtutem.* Ani-

14.

mos ergo sumite peccatores, unico
hodie firmo animi decreto opus est,
& Sancti eritis: *In DEO faciemus*

Pf. 59. *virtutem, & ipse ad nihilum deducet*

14.

inimicos nostros. In DEO faciemus
virtutem, & ipse ad nihilum deducet
tribulantes nos.

IV. Sed unde mihi certum est, di-
ceris, DEUM gratiam tam potentem
& efficacem suppeditaturum? Quid?
unde vobis certum est? Vah impru-
dentissimam vocem? utinam nun-
quam labris vestris excidisset! for-
tasse enim longè magis Deum, ob
immodicam diffidentiam exasperat,
quàm omnes noxæ vestræ præteritæ.
Cur enim suspicemini Deum vos
peræquè in numerum familiarium
suorum, servorumque intimorum, &
confidentissimorum amicorum, non
admissurum? si modò vos ijs accenseri
dignemini? an non enim totum san-
guinem suum vestri non minus amo-
re quàm cujuslibet alterius, etiam

sanctissimi profudit? An non illi tan-
tidem statis, quanti quælibet Thais,
aut Pelagia, aut Guilielmus, aut Au-
gustinus steterat, pro hisce sanè non
plus pertulit, quàm pro quovis ve-
strum, Sanè singillatim recordabatur
vestri, dum sudore sanguineo in
horto Gethsemani perfunderetur, vos-
tri meminit, dum crucis trunco
affixus cum morte luctaretur, dum
suspiraret, dum singuliret, dum ple-
geret, *cum clamore valido & lacry-*
mis preces offerens; cur ergo eandem
illi de vobis æstimationem esse dis-
ditis, qui idem pro vobis pretium
solvit? Verum quidem est, pro tan-
tis laboribus vestri amore exartatis
vices ipsi reciprocas pessimè re-
pendisse, id enim verò fateor, &
deploro. Sed an ipsum pejus fore
Petro tractastis, CHRISTUM
pernegante? quem tamen pos-
tea tam charum Christus habuit
aut Paulo persequente? quem tantis
subinde Christus favoribus commu-
vit. Quod si & pejora in ipsum fa-
cinora designassetis, vos beatos! qui-
bus res cum Deo est, non cum ho-
minibus? *Non faciam furorem in*
mea, protektatur ipse per Oseam,
non faciam furorem in ira mea. Cur illud?
quoniam Deus ego, & non homo. Si
quem hominem fortè gravi injuriâ
affecistis, quantumvis postea offen-
sæ venia data sit, ista amicitia facta-
ra, pax stabilita, & publicata, non
tamen unquam ex integro ei com-
ditis; & sanè ratio id faciendi non
deest, sicut enim ferrum quantum-
vis politissimum antiquam rubiginem
facile

facile induit, aut titio licet extinctus, citò flammam concipit, aut mare pliatum brevè iterum intumescit, ita inimicus reconciliatus facillimè veteri rancore exasperatur. David sanè, juvenis non minori prudentià, quàm mansuetudine præditus, non semel tantùm & generosissimè quidem ignovit Sauli, à quo ad mortem quærebatur, venià eum in spelunca donavit, dum vestimenti limbum abscedit, pepercit illi in tentorio, dum haitam à pulvinari abstulit, nunquam se tamen manibus ejus commisit posthac, quantumvis Saulem dolentem, & præteritorum poenitentia ductum agnosceret, etiam lachrymantibus oculis obtestantem, & regià interposità fidelitate. Usque adeo nulla pax cum hominibus stabilita, si Augustino credimus, ex toto secuta est: *quod homines nunquam plena est indulgentia.* Id tamen penes Deum falsissimum est, ut idem Sanctus Doctor *allevat. Sic enim Deus ex toto indulget, ut jam non damnet ulciscendo, nec confundat impropèrando, aut minus diligit, imputando.* Ut adeo ipsi plenissimè possimus confidere, penes quem nullos præteritis criminibus locus est, si illa modò in præsentiarum detestemur. Ego sanè divina identidem volvens, & revolvens oracula, nunquam deprehendi, Christum vel verbo, etiam è longinquo, culparum præteritarum mentionem fecisse; nec enim Magdalensæ suas turpitudines, nec Matthæo usuras, nec Zachæo fraudes, nec Petro perfidiam, nec Thomæ incredulitatem, objecit, & P. Segneri Quadragesimale.

cumque vel semel infidæ civitati Hierosolymæ, commissa crimina exprobrare statuisset, ut notat Author operis imperfecti, quâ obsecro verborum formula, quibus verbis usus est? *Ierusalem, Ierusalem, ait; qua occidisti Prophetas, & lapidas eos, qui ad te missi sunt.* Quid hoc? an non Hierosolyma plures ante hac Prophetas occidit, aut lapidavit, quàm pro præsentis tempore interemerit? Ita sanè, & tamen Deus minimè dixit: *qua occidisti, & lapidasti,* sed potius, *quæ occidis, & lapidas.* Deus enim culpas præteritas & remissas non æstimat, sed præsentis duntaxat, & nulla adhuc venia expiatis. Certè nequaquam fieri potest, ut promissa illa Dei magnifica casta fiant & irrita, Prophetarum ore promulgata, quibus se peccata nostra instar saxi gravissimi in maris profundum projecisse testatus est, ut porro non possint emergere: *Projiciet in profundum maris omnia peccata vestra.* Alibi *verò, quod ea nubium instar avolare, & disperere fecisset: delevi ut nubem iniquitates tuas.* Rursus: *delevi ut nebulam peccata tua: & iterum: convertam eos, quia miserebor eorum, & erunt,* (quid dici potest amplius?) *& erunt, sicut fuerunt, quando non projeceram eos.* Eo, ait, *se nos pretio habituros, & loco, ac si nunquam in illum deliquissemus.* Inter homines sanè id rarè accidit. Pater enim, filio morigero semperque obsecundanti plus amoris exhibet, illi autem, qui contumax fuit, & indocilis, severitatem ostendit.

Princeps vassalis nunquam foedifragis plus favoris; aliquando rebellibus minus demonstrat. Belli Dux militibus semper fidelibus magis favens, seditiosis magis inexorabilis est. Non ita Deus, subjungit sanctus Pontifex Gregorius; tametsi enim hactenus semper ipsi infideles, discoli, ac immorigeri fuerimus, id tamen pretio & favori, ac affectu divino erga nos nihil adimit; imò si illum ut innocentes amemus, ut innocentes redamabimur. *Sic paenitentes recipit, sicut iustos. O solatium! sic paenitentes recipit, sicut iustos.*

V. Cæterum ut veritatem hanc magis perspicuam faciam, liceat observationem annexere non solidam minus, quam elegantem, Deum nempe erga homines morum innocentia & sanctitate illustres, tantum benevolentia nunquam demonstrasse, quantum non ijs quoque exhibuerit, qui post multas ipsi illatas injurias, tandem se divinis servitijs dederunt. An dubitatis? quin attentos mihi animos præbete, & sanè plenos solatij relinquam. Innocentiam turba Josuam jactitat, qui solis currum stetit? *Obediente Deo voci hominis.* An nò ad id potentia etiam Mutius pervenit? qui è latrone silvarum famosissimo, in mansuetissimum earundem incolam evasit, quin potius Mutium inter & Josuam id discriminis intercessit, quoddam Josue solem in cælis figeret, illustris illius victoriae causa, quam unius diei spatio de quinque reportare Regibus debebat, Mutius ob causam longè minoris momenti idip-

sum obtinuerit, nempe ut ante solis occasum, hospitium, quò mirrabatur, pertingeret. Elias sanctus & innocens, pluvias ad obsequia sua & nutus paratas habuit, id ipsum paenitentes inter, Jacobus Anachoreta obtinuit, qui virginem prius oppressit, mox interemit. Daniel innocens, feras beluas ad pedes suos prostratas, & revertentes habuit, sed an non & inter paenitentes ipsum gratia Guillelmi Aquitanæ consecutus est? prius desolator Ecclesiæ, mox etiam hostis, & persecutor? Si tergemini illi Babyloniis juvenes flammis injecti minime arserunt, an fortè arsit Africa prius metretrix, tum continentia speculorum, minime profecto, Auditoris, illa quidem victimam se Deo consecrandi delictio mortua est, non tamen arsit, nec combusta est. Oleum igne bullens nocere non poterat Joanni cuiusdam innocenti, novi per bene, verum pia pariter ebulliens nil damni afferere poterat Bonifacio paenitenti. Quid de celeberrima illa Maria Aegyptiaca superius laudata dicam? nunquid illa multoties super aquas ambulavit? Raymundo Pennafortio haud ambigibilis, qui tamen semper sanctissimus erat? an non plurimorum annorum spatio cibi omnis expertus vixit, Catharina Senensi similis, quæ nunquam impia fuerat? Si Irene virgo innocens Genij sui tutelaris auxilio ex carcere extracta est, nunquid idem opis & favoris Genebaldo paenitenti Episcopo idem Angelus præstitit? Si sanctissima Scholastica fratri suo Benedicto columbae figurâ apparuit, nunquid

nunquid eodem Schemate Maria pœnitens cognato suo Abrahamo visa est; nunquid majus erat à Crocodilo longo tempore serviri, quemadmodum Theodora de adulterio patrato pœnitens experta est, quàm aut à ceruo lactari, aut Egidium, vel ab urso colli, ut Agapitum, aut lupum habere obsecundantem, ut Norbertum, qui omnes innocentie meritis inclatueret; sed longam ego hinc telam texerem, si partim & diffusius commemorare vellem, quòd Deus nullo privilegiorum ac gratiarum genere parcior fuerit erga pœnitentes, quàm erga sanctos, id quod Divus Gregorius per appositè indicavit dicens, æquè sapidos pilato suo cineres, quàm panem fuisse. *Cinerem tanquam panem manducabam.* Mihi sanè fatis est hæcenus vobis demonstrasse, noxas præteritas penes DEUM minimè obesse, quotiescunque illas animi dolor, & contritio ignis instat, terram purgantis, hæud aliter quàm spinas & arbuta absumpsit, de quibus nulla porrò apud homines memoria superest. Si ergo nil obest noxæ præteritæ quid timetis amplius peccatores? quid dubitatis? certissimos enim vos facio, DEUM non minùs vos, quàm sanctissimos quosque amore complexurum, magnoque in pretio habiturum, nec quicquam ille aliàs per Ezechielem jurando se obstrinxisset: *Impietas impij non nocebit ei, in quacunque die conversus fuerit ab impietate sua.* Si enim ex eo, quòd magni peccatores fueritis, ad sanctitatem porrò eximiam contendete non possentis, certè præ-

terita crimina nimirum quantum vobis nocerent. Erigite ergo animos, certoque vobis persuadete, locum vobis maximos inter Sanctorum relinqui, si modò eorum numero velitis accenseri.

VI. Quin potius è contratio vos impugno: vos enim ex eo, quòd magni peccatores fueritis, DEUM vos è Sanctorum insignium numero exclusurum arbitramini, ego ex hoc ipso, quòd tales fueritis, evinco, vos à Deo in sanctorum grandium numerum aggregandos. Dicitè obsecro, multine anni sunt, ex quibus peccatis immergi vivitis? Eja an non ita est? Ego quidem id minimè crediderim, sed demus id esse. Cur ergo existimatis tanta DEUM patientia, tantas à vobis injurias sustinuisse, tantas blasphemias in lusu, tanta in contractibus perjuriam, tantam immodestiam, & petulantiam in templis, tantam duritiem erga pauperes, tantum rigorem contra dicatas Deo Personas, quæ quidè id genus delicta sunt, quibus directè divinissima illius Persona appetitur. An non à primo scelere, quod patraatis juvenes, vitæ vobis totam abruptere potuit? quantas indies occasiones nactus est, an fallente vestigio vos præcipitandi per devia, aut è fenestris dejiciendi, aut mergendi fluminibus, aut telis & sagittis feriendi, nec tamen fecit? sed incredibilem patientiam vos toleravit, imò fortunatos effecit benignitate summa? Quale obsecro hoc signum est? nunquid quòd rem grandem reciprocè à vobis expectet? non vos tantis impensis

penis vivos conservat, ut ipsum continuè offendatis; non propterea hor-
torum fructus subministrat, & res-
taurat famelicos, non aquarum fon-
tes propinat, & sitientes refrigerat;
non collum auras mites facit, & an-
helos reficit potius hac potissimum
ratione vos vult obstringere, ut tan-
dem deditorem vestri facere cogami-
ni, aut amore; aut fortitudine tan-
tæ bonitatis expugnari, utque vos tan-
tò majori fervore illius servitio con-
secretis, quantà prius malitià illum of-
fendere laborastis. Non ergo mihi
potrò obijciatis, ex eo quodd peccatis
plurimis Deum laceffiveritis, merito
vos dubitare, an ulla Deo de vo-
bis cura sit, nisi enim vos unicè cordi
haberet, jam pridem sanè abrupto
vitæ stamine aut cum damnatis fre-
mere, aut frendere cum diabolis coë-
gisset, nec vobis hac ipsà die ad con-
cionem audiendam stimulos injecisset,
ut vos lucrari conaretur. An
nunquam forte audivistis id Deo in
more positum esse, ut peccatores
perfidos & perditissimos vel maximè
& studiosissimè venetur? *Venit filius
hominis querere quod perierat.* Certè
venator impiger ibi vel maximè im-
mittit vertagos, ubi feram pertinacissi-
mam latere animadvertit; Medicus
peritissimus ibi artis suæ industriam
locat, ubi morbus est vel maximè
periculosus. Navarchus ibi suam glo-
riatùr impendere peritiam, ubi ven-
torum contrariorum furia dominantur.
Advocatus expertissimus ibi
animi dotes & doctrinam adhibet,
ubi de causa propè coclamatum est.

Luc. 19.
20.

Agricola exercitatus ibi operam li-
benter admovent, ubi tellus minus fru-
gifera est ad culturam pertinax. Cer-
tè miseris vestrae divinam misericor-
diam non prosternunt, verum acuite
desideria amoris sui subtilissimum vo-
bis excessum demonstrandi, ut quem
admodum Apostolus dixit: *ubi su-
per abundavit delictum, ibi superabun-
det & gratia.* Si modò vos eidem
correspondere parati sitis, sinulque
pandatis ad recipienda illa gratiarum
diluvia, quæ ille vobis effunderet
promptissimus est.

VII. Minimè me latet, ex parte
vestra singulari labore opus fore, ma-
ximè in principio, usque dum patris
confortijs vos subducatis, & lascivis,
& ludis, & lucris, aliisque delictis
illecebrosis, quorum longo tempo-
re usum & habitudinem induistis. Sed
eia alacriter ad opus, hæc enim nova
Deo erit occasio majori vos affectu
excipiendi, vosque majori liberalita-
te & munificentia attrahendi. Certè
filius ille prodigus, qui libertatis
amore inelcatus extra lares paternos
seculum sibi aureum fingebat, semper
Apicianis luxibus in commensationi-
bus, convivijs, & prosperitate affluens,
deprehendit tandem ex aureo illo
quod sibi ipsi sinxerat saculo, nihil aliud
sibi esse residuum, quam juglandum
pastum. Unde dejectus, afflictus,
vilis, reditum meditabatur ad domum,
in qua natus est paternam, & patris
pedibus supplex accedere, veniamque
efflictim rogare: *Surgam, & ibi ad
Patrem meum.* Hoc autem sancti
animi propositum, non amor & cha-
ritas,

ritas, sed proprii commodi studium, famis, nuditatis, squaloris & sordium calamitas extorsérant, juxta eximiam Divi Chryfologi effatum: *Fames vocat, quem saturitas exulárat.* Et tamen, ó quanto amore receptus est? debebat enimvero Pater dicere redeunti: Ah! ingratis fili! jam tandem ad Patrem redis, cum nemo amplius serum tuarum satagit, vah dum amicorum copiá afflueres, & voluptatum delitijs, genitorem tuum nec salute dignatus es; merebaris proin à me repelli, eorum sumptibus sustentandus, cum quibus opes familiæ, & patrimonium dilapidásti, merebaris paternæ domûs limine excludi, pro filio meo non haberi, imò ex oculis meis in malam crucem abigi. In hanc sanè verborum formulam videtur pater prorumpere debuisse, saltem in cautela filio salubre documentum; verum nihil horum dixit genitor: potius exemplum pictatis à mari delumpfit, quod fluvios ad se redeuntes non objurgat, nec illis exprobat, quamvis longis ambagibus fugitivi per orbem erraverint, non supplices fieri postulat, non magnâ morâ eorum vota suspendit, sed continuo immenso ipsos sinu, unde primò fluxerant, recipit, suorumq; quos continet thesaurorum fecit participes. Haud aliter senex optimus filium reducem, ac pœnitentem obvijs ulnis amplexus & osculatus est, strinxit, atque lachrymis perfudit; tum profecti illicò splendidissima vestimenta, præstò esse famulitium, oppiparum institui convivium, & musicorum mo-

dulos insonare jussit; & quod maxime mirandum, annulum aureum digito inseri: *dare annulum in manu ejus.* Quod ætate illa luculentissimum signum erat filij charissimi, quippe cui sigillum committeretur: jam ego in hunc modum ratiocinor. Si tantâ benignitate à Deo recipitur talis notæ filius, qui ad illum revertitur, non alia de causa, quàm quòd fame se sentiat emori, & squalore ac nuditate tabescere, quid de vobis dicam, Auditores, qui ad DEUM revertimini, eo potissimum tempore, quo omnium commodorum ac deliciarum copiá abundatis, dum prosperis fortunæ velis evecti, amicorum coronâ circumdati, divitijs, honoribus, ac variarum relaxationum diverticulis affluitis? totumque hoc Dei amore relinquitis? O quo affectu vos suscipiet, quâ promptitudine, quâ facilitate? an non suggeret largiter, quid ad eximiam vitæ & morum sanctimoniam, ad quam aspiratis, erit necessarium? dolore vos sincerissimo & perpetuo nozarum commissarum donabit, quod sanè nectar illud delicatum, & dulce est, à DEO per Isaiam promissum, cum diceret: *inebriabo te lachrymâ meâ.* Margarita *1f. 16. 20.* de Cortona olim Christum secuta est, qua de causa? quia à Patre baculo è domo fuit expulsa; Christus tamen illam non dedignatus est habere velut amicam charissimam. Paulus, cognomine simplex, se Deo consecravit, & cur hoc? quia thori consors gravissimam ei infamiam inusserat; Christus tamen non dubitavit illum in ser-

vorum insignium nimirum accen-
 sere. Plures alij divino servitio ac-
 cessere, solo timore temporalis cu-
 jusdam periculi, aut calamitatis im-
 pulsus, ita Arsenius ille Romanus fe-
 cit, insidijs Arcadij impetitus, ita
 Ephrem Syrus, carceri mancipatus,
 ita Moyses Æthiops inimicis circum-
 datus, ita Gerardus Clarevallensis,
 in prælio fauciat, ita Romualdus
 Camaldulensis, à Justitiæ ministris
 quæsitus, Deus tamen eosdem sin-
 gularissima favoris, & amoris teneti-
 tudine complexus est, eaque qua in
 præsentiarum gaudent, sanctitatis fa-
 ma fecit conspicuos. Quid ergo faciet
 vobis? qui locupletes, liberi, felices,
 vegeti omnem ipsi vitam consecra-
 tis? non tecti, aut paterni laris penu-
 ria, quo recipiam ni, quia palatia inha-
 bitatis, non panis, victusque defectu,
 quo sustentemini, quia divites opum,
 multitudine gaudetis; prædiorum-
 que, non infamiæ imminentis metu:
 cui eripiimini quia omnium existi-
 matione & honore claretis, non ini-
 micorum timore, non mortis formi-
 dine, non improvise sortis adversæ
 eventu, quia & fortes & armati, &
 fortunatissimi estis; sed ideo solum,
 quia divinam servitutem, omni cadu-
 cæ, fluxæque vanitati spontè præpo-
 nitis, ad vos ipsos vincendos, subju-
 gandosque, ut per universam DEI
 Ecclesiam pulchrum illud demissio-
 nis miraculum, in vobis effulgeat,
 quod spiritu Prophetico indicavit
 Isaias prædicens, etiam leones tan-
 dem visum iri, qui dimissis à ferarum
 venatione abhorreat à carnibus, &

palatum paleis boum instar, admira-
 veant: *Leo quasi bos comedet paleas.*
 Et adhuc dubitare potestis? an à le-
 vos Deus fortè abigat? an vos cocci-
 habeat? an vobis favcat? an vos amet?
 an vobis blandiatur? totum id vestro
 judicio relinquo. Si vobis id possibi-
 le videtur; diffidite ipsi, per me liceat,
 cum verò ratio omnis vos in spem
 erigat, quid porro timoris, quid suspi-
 cionis, & umbræ vobis reliquum est,
 ut acquiescere nolitis, palamque con-
 fiteri, Vos? quantumvis in præter-
 itarum maximos vos peccatores ag-
 noscatis, aptos tamen esse ad exitium
 sanctitatem?

VIII. O si ipsa vos calamitas restra-
 doceret, spem vestram in Deum eri-
 gere! Mysterium sanè tremendum
 in divinis oraculis invenio, jam olim
 à Divo Hieronymo observatum,
 fuisse nimirum oitum plerumque ser-
 tem longè feliciorum eorum, quibus
 secundogeniti fuerant, præ illis quos
 primogenitorum nomen insigniebat.
 Primogenitus erat Cain, hunc tamen
 favoribus Abel præcessit. Primoge-
 nitus Ismaël, charior tamen Isaac,
 primogenitus Esau magis dilectus Ja-
 cob. Primogenitus Ruben, gratior ta-
 men Judas; Primogenitus Manasses
 hunc tamen Ephraim præcessit. Pri-
 mogenitus Eliab, Davide tamen po-
 sterior, atque hunc in modum au-
 plures. Sed quid ego per primogeni-
 tos intelligo? Innocentes nimirum &
 sanctos; (ita Theophylactus, ita Tet-
 tullianus, ita Cyprianus docuere) bo-
 na tamen eorum venia dicere licet,
 illos in Ecclesia à Deo non esse collo-
 catos

catos in sublimiori gradu quam secundogenitos, quos appello pœnitentes; quia videntur his illi potius postpositi, video sanè pro Principibus in Ecclesia haberi non Joannem Geminum, qui innocentissimi fuerant, sed Petrum perjurum, Paulum sanguinarium; sed cur isthoc? ne miseri nos pœnitente; nimium animis dejiciamur, si è nimis profundo iniquitatis barathro nos emeruisse videamus; ò ad quantum dignitatis & excellentiæ gradum, etiam nos, si modò non desit animus, evelli possumus? ad quantum felicitatem, ad quantum fortunam? quin ipsis innocentibus meritorum cumulo antestare, nos, nos, inquam, licet nunc inferiores gradu, illis, æquari, quin illos prætergredi possumus, & multùm illis excellere sanctitate, quemadmodum tantâ nominis sui gloriâ fecit Magdalena. Quid ergo posthac faciendum est? respirate tantisper, & acturum audietis.

P A R S A L T E R A.

XI. **Q**uicumque pensulatiùs solatium illud grande consideraverit, quo peccatores hæcenus animavi, videbit sanè non in eum finem fecisse, ut quisquam eorum dictamnum sibi in Aconitum convertat, & vel minimum inde desumat argumentum, non spei ad surgendum è vitiorum cœno, sed præsumptionis ad eadem porro inharendum. Si tamen quipiam eò deveniret insanix, sibi

imputet miser; mihi sanè tigridis instar in eum insiliendi animus foret, ac objurgandi tamdiu, donec probè intelligeret, discrimen manifestissimum, quo prædestinati ab improbis discernuntur, illud esse, quòd illi è divinæ misericordiæ magnitudine motivum capiant de noxis suis cum fletu dolendi, isti verò ansam, easdem vehementius accumulandi. Aliud sanè est ad divinam misericordiam post peccatum recurrere, & longè aliud, peccare liberrimè, eò quòd ad divinam Clementiam detur recursus. Primum est DEUM velle inducere, ut veniam sceleri largiatur, alterum verò, ut crimen protegat, ac tueatur. Sed quia tantam insaniam à nullo Auditorum meorum timere possum, ad vos revertor, qui jam peccatis lassati, ad Deum regredi statuistis, ut tanto vos eidem fideiiores posthac exhibeatis, quanto minùs reverentes Divinæ Majestatis fuistis. Sed quâ tandem ratione ad sanctitatis tam eximix fastigium vos erigetis? qui hæcenus in profundo scelerum abijisse diluistis; facile vobis persuadebitis, velle me, pededentim, deque gradu in gradum ascendatis, hodie ab his illecebris desistatis, cras ab alijs! hodie huic pravo consortio vos subducatis, cras alteri, atque adeo sensum sine sensu perfectionis elivum conscendatis; sed vestrà pace & veniâ, alio vos ego tramite deducam. Quamdiu enim in hunc modum loquimini, nondum firmiter satisque divinæ gratiæ auxilio inñiti didicistis, nec recordamini ad tam

tam altum verticem superandum pedes vestros minimè sufficere, sed alas gratiæ requiri. Dico ergo vobis, si serio ad sanctitatem aspiratis, resolutione magnanima opus esse; etenim magnos peccatores inter & alios homines virtuti assuetos, vel saltem vitiosis habitibus non infectos ingens intercedit discrimen; siquidem his, quamvis gradatim & lentè procedant, tandem tamen ad perfectionem eleuantur, utpote, qui non singulis passibus pravorum habituum pondere tetrahuntur; magni autem peccatores, si in ascensu tam lubrico non ferantur passu concitato, protinùs retrorsum aguntur in præceps; atque adeo si animum ad illos placet reflectere, qui è profundo criminum cænno ad eximiam sanctitatem ascenderunt, videbitis illos quasi saltu unico illuc pertigisse, quo se à principio statim vehementi impetu librârunt. Cōsiderate Pelagiam celeberrimam illam Antiochiæ peccatricem; vix animum ejus emollivit Deus, dum Nonnum Episcopum è cathedra dicentem auscultaret; cum illic eidem loquendi desiderio inflammata est; certum cum impetrare non posset, ut ad privatum colloquium admitteretur, ausa est in publicâ Synodo confidentem accedere, & in augusto illo Patrum consessu ad pedes ejus advolvi, insuper habitis populi sarcasms, amasiorum indignatione, rivalium detestatis effusissimis; ibi lachrymis inundata, ac animi dolore intimè contrita, scelerum veniam rogavit. An enim multum illam temporis insumpisse cre-

ditis, ut primò consortia inhonesti desereret, deinde colloquijs vicebrofis abstineret, ac tandem in delictum confugeret? Vix tertia, à mutato in melius animo, dies illuxerat, cum pretiosâ suppellectilis suæ universæ, peristromatum, vestium, chorris, auri, gemmarum, numero & rationibus initis, omnia ad sancti sui renatoris pedes abiecit, in pauperum turmas ad ejus libitum dispersit. Mox domum reversa, quos in mancipatu servos, servalque numeraverat, libertate donavit. Octavo subinde die tota à capite ad calcem aspero, & horrendo cilicio corpus induit, ac peregrinæ instat squallidæ. Hierosolymas profecta, ibique sanctorum mysteriorum monumenta venerata, angustiæ sese cellulæ inclinat, è qua non priùs egressa est, quam solix animus ad cælos avolaret. Quæ de Thaide illa Ægyptiaca memorabitur, cujus vultus Idolo, nescio plus necerit an sanguinis immolatum; petiit ab Abbate Paphnutio, à quo ad Deum conversa erat, trium duntaxat horarum spatium, antequam se virginis sollicitariæ viræ studiosarum, claustris abderet, vitam porò in continuis commissarum nozarum detestations peractura. Illas ipsas autem tres horas cui impendit? nisi, ut quidquid unquam ab Amasij dono datum acceperat, in unum cùmulum colligeret, ac in platea publica, præsentem numerosâ populi coronâ, tanquam infandæ impunitatis spoliis flammis exureret. Ita pariter, repetitè sanctus evasit sceleratus ille Gaganus.

ganus, nobilis quidem profapia, sed
vitae perditissimae Juvenis, qui virtu-
tis semitam tam pernici pede emen-
sus est, ut initium inter, & finem vi-
tae, paenitentia famigeratissima, inter
Eremitas Senenses traductae relique-
rit unius solum anni intervalum. Ita
Margarita de Cortona, ita Angela de
Fulginois, subito in sanctam mutata
est; Ita Guilielmus Aquitaniae Dux,
qui scelus sibi à natura congenitum
esse gloriabatur, vix dolore, & paeni-
tentia confusus ad Divi Bernardi pe-
des prociidit, cum qui lupus ceciderat,
agnus surrexit, & paenitens erectus
est, qui lapsus erat persecutor. Tum
quantocyus Silvarum Spelæa quare-
re, ubi se irato caelo subduceret; divi-
tias cum mendicitate, crapulas cum
fame & abstinentia, jocos cum sin-
gulibus permutare, carnem quam in
delicijs, illecebrisque nutriverat, sti-
mulis, & catenis opprimere: Eia er-
go peccatores, hoc unum ego à vo-
bis in praesentiarum efflagito, ut actu-
rum magnanimo quopiam decreto,
Deo, quem tam graviter offendistis,
satisfacere statuatis, & id, quo bene
decrevistis, executioni quamprimùm
mandetis. Certè divina gratia nescit
moras: nescit tanta molimina spiritus
sancti gratia. Si cor ingreditur, ful-
minis naturam imitatur, quod vix in
nube genitum, rimam, quae volet,
quærit, aditumque ad ingens facinus
machinatur.

X. Neque vos ab hoc decreto
timor retrahit fortè, ne ad mortem
usque in cepto illo, vitæ novæ, quam
elegistis, generoso tenore non per-
R. P. Segneri *Quadragesimale.*

duretis. Sicut enim in vestra pote-
state est incipere, illo, quem Deus
vobis largitus est, fervore, ita pari-
ter in vestra manu est in cepto per-
sistere. An verò Deus vobis de-
erit, postquam ejus amore tanti mo-
menti negotium suscepistis? an, qui
vos peccatores recipit, ad se conver-
sos repellit? cum tamen ipsemet tes-
tetur: *Et eum, qui venit ad me, non* Ioan. 6.
ejiciam foras. Ecquis fundum compa-
rat, & ei culturam negat? quis spargit
semina, & fructum non colligit? quis
domum aedificat, & illam non liben-
ter inhabitat? Hortulanum aspice,
qui sterilem arborem suam industriam
& sedulitate reduxit ad frugem? hanc
sanè præ cæteris in amoribus habet,
quantumvis plures aliae, sponte sua,
in pomario vireant; redit identidem
ad eandem visendam, majori sollicitu-
dine custodit, liberalius undis irrigat,
studiosè & minutim putat, & quasi
oblitus aut negligens omnium alia-
rum plantarum, cuicumque hospiti
pomarium ingredienti, hanc, inquit,
aspice, hanc intue. An Deum
aliter vobiscum acturum creditis?
postquam tantis ipsi sumptibus,
tanta diligentia, tanta industria,
tanta mediolorum varietate & copia
steristis? ille, si nihil aliud in vobis,
liceat, ita loqui, suos certè labo-
res amabit, & ut appositè in rem
Tertullianus scripsit: *chariorem sen-* De pe-
tiet, quem lucri fecit. Animos et-
nit.

17.

De pe-
nit.

De pe-
nit.

G g g cum

*De Plag.
grand.*

cum Nazianzeno. Quod si tantum animi vobis non est, ut cum Magdalena Christi pedibus advolvamini, illosque lachrymis lautos, osculis signetis, velut amoris typo, ego, ego vestris partibus perfungar, ac coram Christo prostratus dicam: scio Domine, quam plurimos bonitate tua abuti, nec minus tamen illos a te patienter tolerari, alterius mentis est populus iste, qui supplex tibi accidit, ut, si quando quempiam sustines, misericordia tua ad offendendum te abutentem, a clementiae tuae folio non repellas ad te revertentem; quod si vel ipsa haec petitione audax natiuum & praesumptuosus videatur populus, ego, ego pro eo penas dem, in me omnem iram converte, ego enim toto hoc matutino tempore, in id unum incubui, ut absque ulla culpae reprehensione, ita audaces illos facerem, ita animosos, sed nunquid hoc facere debebam? O clementia admirabilis, o amabilitas singularis! ecce, quam non timeam indignationem tuam? dum in totius hujus populi corona palam confiteor, & exclamo, quod & ego temerarius saepius ausus sum, me tibi opponere, te irritare, injurijs lacessere, tuum honorem pessumire: *Peccavi, impiè egi, iniquè gessi, in omnibus justitijs tuis.* Tu vero eximia pietate non solum me tolerasti, sed gratiam, ut meipsum

*Baruch.
2. 12.*

agnoscerem, non denegasti, tanta fervorem, & sacerdotum tuorum numerum me admisisti, verbi tui Divini praedicatoribus aggregasti; quod si & in hoc munere tibi minime, ut deceret, respondeam, haec enim verò mea culpa est, ut malitiae excessus, non bonitatis tuae infinitae defectus. An non ergo animos ad dam alijs, ut ad te revertantur? certe suggestui me minime admovere debebas, si tibi displicebat, a me poenis buccis misericordias tuas deprecari. Iam enim non solum omni gratiam tuam petenti, promptissimam a te noxarum veniam promittam, verum insuper sancta fide recipio, cum intra amicorum tuorum numerum, quantum ipse desiderat, admitendum; illi in tentationibus operum laboribus solatium, in periculis tuam, in timoribus fiduciam, in bono robur, & perseverantiam, ut quoadmodum sorrexit, ita & perducatur, adpromitto. Tantum est, o Christiani, de quo vos ex hoc populo Apostoli fide securos facio: qui *capit in vobis opus bonum, ipse persequatur.* Vos autem tanta securitate animati, seridè cogitate, quid tandem magnanimum & generosum decernere velit amore Christi, qui ex hac Graece, sanè nil aliud agit, quam commotis singulis, vestri amore pati, ut languere.